

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

13 décembre 2005

PROPOSITION DE LOI**modifiant le Code pénal en vue de
renforcer la lutte contre les pratiques des
marchands de sommeil****RAPPORT**FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
M. **Tony VAN PARYS****SOMMAIRE**

- I. Exposé introductif de Mme Nahima Lanjri, auteur principal de la proposition de loi 3
- II. Discussion générale 3
- III. Discussion des articles et votes 5

Documents précédents :

Doc 51 **1901/ (2004/2005)** :

- 001 : Proposition de loi déposée par Mme Lanjri, M. Borginon, Mmes Claes, Déom, Marghem et Nagy et M. Wathelet.
- 002 : Amendement.

Voir aussi:

- 004 : Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

13 december 2005

WETSVOORSTEL**tot wijziging van het Strafwetboek met
het oog op de versterking van de strijd tegen
de praktijken van huisjesmelkers****VERSLAG**NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Tony VAN PARYS****INHOUD**

- I. Inleidende uiteenzetting van mevrouw Nahima Lanjri, hoofdindienster van het wetsvoorstel 3
- II. Algemene bespreking 3
- III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen 5

Voorgaande documenten :

Doc 51 **1901/ (2004/2005)** :

- 001 : Wetsvoorstel ingediend door mevrouw Lanjri, de heer Borginon, de dames Claes, Déom, Marghem en Nagy en de heer Wathelet.
- 002 : Amendement.

Zie ook:

- 004 : Tekst aangenomen door de commissie.

Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/

Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :

Voorzitter / Président : Alfons Borginon

A. — Titulaires / Vaste leden :

VLD Alfons Borginon, Claude Marinower, Martine Taelman
 PS Valérie Déom, Eric Massin, André Perpète
 MR Alain Courtois, Olivier Maingain, Jean-Pierre Malmendier
 sp.a-spirit Hilde Claes, Walter Muls, Guy Swennen
 CD&V Jo Vandeurzen, Tony Van Parys
 Vlaams Belang Bart Laeremans, Bert Schoofs
 cdH Melchior Wathelet

B. — Suppléants / Plaatsvervangers :

Guido De Padt, Stef Goris, Guy Hove, Sabien Lahaye-Battheu
 Alisson De Clercq, Thierry Giet, Karine Lalieux, Jean-Claude Maene
 Anne Barzin, Eric Libert, Marie-Christine Marghem, Charles Michel
 Anne-Marie Baeke, Stijn Bex, Dylan Casaer, Greet Van Gool
 Liesbeth Van der Auwera, Servais Verherstraeten, Carl Devlies
 Nancy Caslo, Alexandra Colen, N.
 Joëlle Milquet, Jean-Jacques Viseur

C. — Membres sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigde leden:

ECOLO Marie Nagy

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA : Questions et Réponses écrites
 CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
 CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
 CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
 PLEN : Séance plénière
 COM : Réunion de commission
 MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
 CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)
 CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
 PLEN : Plenum
 COM : Commissievergadering
 MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.deKamer.be
 e-mail : publicaties@deKamer.be

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions des 12 juillet 2005, 30 novembre, 7 et 13 décembre 2005.

I.— EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME NAHIMA LANJRI, AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION DE LOI

Mme Lanjri renvoie à l'examen par cette commission du projet de loi modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil (DOC 51 1560/008).

Elle constate que de nombreux marchands de sommeil tentent d'échapper à la confiscation en s'empresant de vendre le bien immobilier à un ami ou un membre de leur famille. Le membre fait observer que la législation en la matière comporte des failles et propose d'encore modifier le texte.

La proposition à l'examen vise à permettre au juge de procéder à la confiscation dans ces cas de figure. Le juge peut alors procéder à la confiscation des moyens qui résultent de la vente, des biens meubles et immeubles qui ont été achetés avec ces moyens, voire d'autres biens meubles et immeubles de même contrevalet.

On évite ainsi qu'une personne qui se rend coupable des pratiques de marchands de sommeil graves visées aux articles 433*undecies* et 433*duodecies* échappe à la confiscation.

II.— DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Alain Courtois (MR) estime que l'article 42¹ du Code pénal suffit déjà pour confisquer les choses qui ont servi à commettre une infraction, en l'occurrence des pratiques de marchands de sommeil.

L'intervenant estime que le parquet ou le juge d'instruction, même après la vente, peut procéder à la saisie de l'avantage tiré de la vente, la proposition de loi est superflue sur ce point.

¹ Art. 42. La confiscation spéciale s'applique:

- 1° Aux choses formant l'objet de l'infraction et à celles qui ont servi ou qui ont été destinées à la commettre, quand la propriété en appartient au condamné;
- 2° Aux choses qui ont été produites par l'infraction;
- 3° Aux avantages patrimoniaux tirés directement de l'infraction, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens de vergaderingen van 12 juli 2005, 30 november, 7 en 13 december 2005.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR ME-VROUW NAHIMA LANJRI, HOOFDINDIENER VAN HET WETSVORSTEL

Mevrouw Lanjri verwijst naar de bespreking in deze commissie van het wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers (DOC 51 1560/008).

Ze stelt vast dat heel wat huisjesmelkers de verbeurdverklaring beogen te ontlopen door het onroerend goed snel te verkopen aan een vriend of familielid. Het lid merkt op dat de wetgeving in dit verband niet sluitend is en stelt voor om de tekst vooralsnog te wijzigen.

Dit voorstel stekt ertoe de rechter ook de mogelijkheid te bieden om in die gevallen over te gaan tot verbeurdverklaring. De rechter kan overgaan tot verbeurdverklaring van de middelen die voortvloeien uit de verkoop, de roerende en onroerende goederen die werden aangekocht met deze middelen of zelfs andere roerende en onroerende goederen met dezelfde tegenwaarde.

Zo wordt vermeden dat iemand die zich schuldig maakt aan deze zware praktijken van huisjesmelkerij, zoals omschreven in artikel 433*undecies* en 433*duodecies*, verbeurdverklaring ontloopt.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Alain Courtois (MR) meent dat artikel 42¹ van het Strafwetboek reeds volstaat om de verbeurdverklaring toe te passen op voorwerpen die gediend hebben voor een misdrijf, in dit geval huisjesmelkerij.

De spreker meent dat het parket of de onderzoeksrechter, zelfs na de verkoop, beslag kan laten leggen op het voordeel dat de verkoop heeft opgebracht, het wetsvoorstel is op dit punt overbodig.

¹ Art. 42. Bijzondere verbeurdverklaring wordt toegepast:

- 1° Op de zaken die het voorwerp van het misdrijf uitmaken, en op die welke gediend hebben of bestemd waren tot het plegen van het misdrijf, wanneer zij eigendom van de veroordeelde zijn;
- 2° Op de zaken die uit het misdrijf voortkomen;
- 3° Op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen.

M. Bert Schoofs (Vlaams Belang) se demande si un tiers acquéreur de bonne foi peut également être touché par la confiscation.

Mme Nahimi Lanjri répond que la proposition de loi ne vise pas le tiers acquéreur qui a peut-être acquis le logement pour le rénover et qui souhaite le remettre sur le marché à un prix raisonnable, mais bien le marchand de sommeil qui s'est ainsi enrichi de façon criminelle.

M. Fons Borginon (VLD), président, estime qu'il est important d'établir une distinction entre le bien qui a servi à l'infraction, d'une part, et les avantages patrimoniaux tirés de l'infraction, d'autre part. Si le bien immeuble a toujours été la propriété de la personne condamnée, on ne peut pas dire que le bien est un avantage tiré de l'infraction. Si ce bien immeuble est vendu juste avant la confiscation, il lui paraît douteux que l'on puisse procéder à la saisie du montant de la vente. Le texte à l'examen n'offre pas de solution sur ce point et devrait donc être complété.

Le représentant de la ministre souligne que le parquet a déjà la possibilité de faire saisir rapidement le bien utilisé par le marchand de sommeil. La confiscation peut donc toujours être ordonnée par la suite, sur la base d'une décision au fond. Si le bien est vendu entre-temps avec l'accord de l'Office central des saisies et confiscations, la saisie peut être pratiquée sur les biens qui y ont été substitués. Ceux-ci pourront éventuellement être confisqués par la suite.

Le représentant de la ministre indique également qu'un groupe de travail a été chargé de réaliser une étude préparatoire relative à l'harmonisation de la législation en matière de saisies et de confiscations. La proposition de loi à l'examen est donc peut-être prématurée. Il serait préférable d'attendre que la réforme plus large soit achevée.

L'intervenant précise ensuite que l'article 43^{quater} vise la confiscation des avantages patrimoniaux produits par l'infraction et que l'application de cet article a pour conséquence de renverser partiellement la charge de la preuve pour une période allant jusqu'à cinq ans avant l'inculpation. La maison peut également être saisie en vertu de l'article 42, 2°. Si elle a été vendue, la saisie peut être pratiquée sur la base des nouvelles dispositions instaurées. Le produit de la vente ne peut toutefois pas être saisi.

De heer Bert Schoofs (Vlaams Belang) vraagt of een derde-verkrijger te goeder trouw ook getroffen kan worden door de verbeurdverklaring.

Mevrouw Nahimi Lanjri antwoordt dat het wetsvoorstel niet de derde-verkrijger, die het huis misschien verworven heeft om het op te knappen en het aan een redelijke prijs terug op de markt wil brengen, beoogt te treffen, maar wel de huisjesmelker die zich op misdadige wijze heeft verrijkt.

De heer Fons Borginon (VLD), voorzitter meent dat het belangrijk is om een onderscheid te maken tussen het goed dat gediend heeft voor het misdrijf enerzijds en de vermogensvoordelen uit het misdrijf anderzijds. Indien het onroerend goed steeds in het bezit geweest is van de veroordeelde, dan kan men niet zeggen dat het goed een voordeel is dat voortkomt uit het misdrijf. Indien dat onroerend goed net voor de verbeurdverklaring wordt verkocht dan lijkt het hem twijfelachtig dat beslag kan worden gelegd op de verkoopsom. De tekst die voorligt biedt op dit punt geen uitkomst en zou dus moeten aangevuld worden.

De vertegenwoordiger van de minister onderstreept dat het parket reeds de mogelijkheid heeft om snel beslag te laten leggen op het goed dat door de huisjesmelker gebruikt wordt, zodat de verbeurdverklaring later, naar aanleiding van een uitspraak ten gronde mogelijk blijft. Als het goed ondertussen verkocht wordt, met instemming van de Centrale Dienst voor Beslag en Verbeurdverklaringen, dan kan een beslag op de in de plaats gestelde goederen worden uitgevoerd. Zij kunnen eventueel worden verbeurdverklaard.

De vertegenwoordiger van de minister deelt ook mee dat een werkgroep belast werd met een voorbereidende studie van een harmonisering van de wetgeving inzake beslag en verbeurdverklaring. In die zin is dit wetsvoorstel misschien voorbarig en zou het beter zijn om te wachten tot de ruimere hervorming klaar is.

De spreker preciseert voorts dat artikel 43^{quater} de verbeurdverklaring van de vermogensvoordelen uit het misdrijf beoogt en dat de toepassing van dit artikel tot gevolg heeft dat de bewijslast gedeeltelijk omgekeerd wordt voor een periode die gaat tot vijf jaar voor de inbeschuldigingstelling. Het huis kan ook op grond van artikel 42, 2° in beslag worden genomen en zelfs al werd het verkocht, dan kan beslag worden gelegd op grond van de nieuwe bepalingen die werden ingevoerd. Op de verkoopsom kan echter geen beslag worden gelegd.

Mme Valérie Déom (PS) demande au représentant de la ministre si cette proposition de loi offre déjà une solution partielle ou s'il est nécessaire d'attendre les travaux du groupe de travail. Elle est favorable à l'adoption de la proposition de loi, à condition que celle-ci n'entrave pas les travaux du groupe de travail.

M. Alain Courtois (MR) demande si la saisie d'un immeuble n'entraîne pas l'inoccupation de celui-ci, qui est donc laissé à l'abandon.

Le représentant de la ministre répond qu'il n'en est rien. La saisie implique seulement une inscription au bureau de l'enregistrement et des domaines. Le propriétaire reste responsable de l'entretien. L'intervenant répond à Mme Déom que la modification proposée de l'article 43*quater*, qui consiste à insérer dans cette disposition un renvoi aux pratiques des marchands de sommeil décrites aux articles 433*undecies* et 433*duodecies* du Code pénal, se limite à élargir le champ d'application et ne modifie en rien le régime applicable à la saisie et à la confiscation; cette modification n'a donc aucune influence sur les travaux du groupe de travail annoncé.

M. Melchior Wathelet (cdH) soutient la proposition de loi. Il estime que celle-ci devrait être adoptée dans l'attente de la réforme plus vaste annoncée par la ministre.

Mme Nahima Lanjri (CD&V) rappelle que la modification législative proposée offre aux juges un moyen d'action supplémentaire contre les marchands de sommeil. Le texte de la proposition pourrait toutefois encore être amélioré.

Le président estime que l'immeuble proprement dit ne peut pas toujours être considéré comme un avantage produit par une infraction. Il considère que le texte de la loi devrait être plus précis sur ce point. Il propose de reporter la discussion des articles à une réunion ultérieure, afin de laisser au groupe de travail chargé d'examiner cette matière sur le fond la possibilité de réagir éventuellement.

La commission se rallie à cette proposition.

Mevrouw Valérie Déom (PS) wenst van de vertegenwoordiger van de minister te vernemen of dit wetsvoorstel reeds een gedeeltelijke oplossing biedt dan wel of de werkzaamheden van de werkgroep hoe dan ook moeten afgewacht worden. Wat haar betreft kan het wetsvoorstel worden aangenomen, op voorwaarde dat het de werkzaamheden van de werkgroep niet doorkruist.

De heer Alain Courtois (MR) vraagt of het beslag op een onroerend goed niet tot leegstand en bijgevolg verwaarlozing leidt.

De vertegenwoordiger van de minister ontkent dit. Het beslag betekent alleen een inschrijving bij de registratie der domeinen, de eigenaar blijft verantwoordelijk voor het onderhoud. De spreker antwoordt aan mevrouw Déom dat de voorgestelde wijziging van artikel 43*quater* met een verwijzing naar de praktijken van huisjesmelkerij zoals omschreven in de artikel, 433*undecies* en *duodecies* van het Strafwetboek alleen het toepassingsgebied verruimt en niets ten gronde wijzigt aan de regeling voor beslag en verbeurdverklaring; de werkzaamheden van de werkgroep worden er dus niet door beïnvloed.

De heer Melchior Wathelet (cdH) steunt het wetsvoorstel en meent dat het best aangenomen wordt in afwachting van de grotere hervorming die door de minister aangekondigd wordt.

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) herinnert eraan dat de wetswijziging die wordt voorgesteld de rechters een bijkomende mogelijkheid biedt om op te treden tegen huisjesmelkers, zij het dat de tekst nog verder kan verbeterd worden.

De voorzitter meent dat het onroerend goed als dusdanig niet steeds kan beschouwd worden als een voordeel dat uit het misdrijf komt. Hij meent dat de wettekst op dit punt nog verder zou moeten verduidelijkt worden. Hij stelt voor om de artikelsgewijze bespreking uit te stellen tot een latere vergadering om de werkgroep die deze materie ten gronde zal onderzoeken toch de mogelijkheid te geven om zo nodig te reageren.

De commissie stemt met dit voorstel in.

III.— DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article n'appelle aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Article 2

Mme Nahima Lanjri (CD&V) renvoie au débat qui s'est tenu lors de la discussion générale (voir *supra*). Dans l'intervalle, la loi modifiant le Code pénal en vue de renforcer la lutte contre les pratiques des marchands de sommeil a été publiée et est entrée en vigueur (loi du 10 août 2005, *Moniteur belge* du 2 septembre 2005).

L'article est adopté à l'unanimité.

Article 3 (*nouveau*)

Le ministre présente l'amendement n° 1, libellé comme suit:

«L'article 433^{terdecies} du même Code, inséré par la loi du 10 août 2005, est complété par l'alinéa suivant:

«Elle peut également être appliquée à la contre-valeur de ces meubles ou immeubles aliénés entre la commission de l'infraction et la décision judiciaire définitive.»». (DOC 51 1901/002)

Mme Nahima Lanjri (CD&V) se demande s'il n'y a pas lieu de mentionner en outre dans l'amendement que cette disposition s'applique également aux infractions commises avec circonstances aggravantes, et pas seulement à l'infraction de base. En raison de l'endroit du Code où s'insérera la disposition qui viendra compléter le dernier alinéa de l'article 433^{terdecies} lequel renvoie explicitement à l'article 433^{decies} (infraction de base), on dirait qu'elle ne s'applique qu'à l'infraction de base, ce qui ne saurait en aucun cas être l'objectif poursuivi.

Le président, M. Fons Borginon (VLD), estime qu'il ne fait aucun doute que cette disposition s'appliquera également à l'infraction avec circonstances aggravantes. Non seulement il va de soi que quiconque commet une infraction avec circonstances aggravantes se rend également coupable de l'infraction de base, mais on

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Artikel 2

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) verwijst naar de discussie die plaatsvond tijdens de algemene bespreking (zie *supra*). Ondertussen is de wet tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers gepubliceerd en in werking getreden (wet van 10 augustus 2005, *Belgisch Staatsblad* van 2 september 2005).

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Artikel 3 (*nieuw*)

De minister dient amendement nr. 1 in dat luidt als volgt:

«Artikel 433^{terdecies} van hetzelfde Wetboek, ingevoegd door de wet van 10 augustus 2005, wordt aangevuld met het volgende lid:

«Ze kan ook worden toegepast op de tegenwaarde van deze roerende of onroerende goederen die werden overgedragen tussen het moment van het plegen van het misdrijf en de definitieve gerechtelijke beslissing.»». (DOC 51 1901/002)

Mevrouw Nahima Lanjri (CD&V) wil weten of het amendement niet bijkomend moet vermelden dat deze bepaling tevens geldt voor de misdrijven met verzwarende omstandigheid en niet alleen voor het basismisdrijf. Door de plaats waar het amendement in het wetboek zal ingevoegd worden, met name als aanvulling van het laatste lid van artikel 43^{terdecies}, dat uitdrukkelijk verwijst naar artikel 433^{decies} (basismisdrijf) lijkt het alsof deze bepaling alleen voor het basismisdrijf zal gelden, wat geenszins de bedoeling kan zijn.

De heer Fons Borginon (VLD), voorzitter meent dat er geen twijfel kan zijn dat deze bepaling ook van toepassing is op het misdrijf met verzwarende omstandigheid. Niet alleen spreekt het vanzelf dat wie het misdrijf met verzwarende omstandigheid pleegt zich ook schuldig maakt aan het basismisdrijf maar bovendien zijn er

trouve également des renvois réciproques dans les articles concernés du Code pénal (voir les articles 433*decies* à 433*terdecies*).

Même eu égard à la stricte interprétation qui s'applique aux dispositions de droit pénal, il n'y a aucune ambiguïté possible.

Le représentant de la ministre souscrit au commentaire du président.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité.

*
* *

Après le vote des articles, le service juridique de la Chambre des représentants a remis une note comprenant des observations d'ordre légistique. La commission de la Justice a décidé de considérer les modifications suggérées au texte comme des corrections techniques au sens de l'article 18, 4, a)*bis*, du Règlement.

La proposition de loi, telle qu'amendée et corrigée est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

Le président,

Tony VAN PARYS

Fons BORGINON

Dispositions qui nécessitent une mesure d'exécution:
aucunes

(art. 108 de la Constitution)

ook onderlinge verwijzingen in de betreffende artikelen van het Strafwetboek (zie artikelen 433*decies* tot 433*terdecies*).

Zelfs met de strikte interpretatie die voor strafrechtelijke bepalingen geldt, is er geen discussie mogelijk.

De vertegenwoordiger van de minister beaamt de toelichting van de voorzitter.

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Na de artikelsgewijze stemming bezorgde de juridische dienst van de Kamer van volksvertegenwoordigers een nota met opmerkingen van wetgevingstechnische aard. De commissie voor de Justitie besliste om de gesuggereerde tekstwijzigingen te beschouwen als technische verbeteringen, zoals bedoeld in artikel 18, 4, a)*bis*, van het Reglement.

Het aldus geamendeerde en verbeterde voorstel van basiswet wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

De voorzitter,

Tony VAN PARYS

Fons BORGINON

Bepalingen die een uitvoeringsmaatregel vergen:
geen

(art. 108 van de Grondwet)